

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/22/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116012340
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8116012340.6

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a JUDr. Petra Tobiaša, na verejnom zasadnutí konanom dňa 19.09.2019, v trestnej veci obžalovaného Ľ. I.L. pre zločin poškodzovania a znehodnocovania archeologického dedičstva podľa § 249 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/98/2016 zo dňa 13.03.2019, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku odvolanie obžalovaného Ľ. I. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp.zn. 41T/98/2016 zo dňa 13.03.2019 bol obžalovaný Ľ. I., nar. XX.XX.XXXX v R., trvale bytom L. XXXX/XX, R., bez prihlásenia bytom U. XXX/X, R. uznaný vinným zo zločinu poškodzovania a znehodnocovania archeologického dedičstva podľa § 249 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- od presne nezistenej doby do dňa 19.09.2014, ako zamestnanec v predajni starožitností, potom ako od doposiaľ nestotožnených osôb nakúpil archeologické nálezy vyhľadané pomocou detektorov kovov na sídliskách, hradiskách, pohrebiskách, ale i mimo nich v archeologických lokalitách Raslavice, okr. Bardejov, Becherovská Tisina, okres Bardejov, na bližšie nešpecifikovanej archeologickej lokalite „polia pri Poprade“ ako aj na iných miestach v rámci územia Slovenska, tieto napriek tomu že vedel, že predmetné archeologické nálezy boli odkryté v rozpore s ustanoveniami §§ 36, 40 ods. 3 a iné zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu, osobami bez osobitnej odbornej spôsobilosti, a teda bez náležitého identifikovania, vyhodnotenia a zadokumentovania, t. j. bez vykonania riadneho archeologického výskumu, ako aj bez toho, aby boli nálezy oznámené príslušnému krajskému pamiatkovému úradu, tieto predával na tzv. „burze starožitností“ v Prešove na ulici Hlavnej na pešej zóne oproti hotelu Senátor v počte 137 kusov, a to 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočia, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočia, 1 ks rímska minca malý bronz 1. polovica 4. storočia Konstantinovci, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočia, 1 ks rímska minca Konstantinovci 324-361, 1 ks bližšie neidentifikovateľná minca rímske cisárstvo, 1 ks rímska minca malý bronz Konstantinovci 324-361, mincovňa Siscia, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočia, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočia, 1 ks rímska minca malý bronz 1. polovica 4. storočia URBS ROMA, mincovňa Siscia, 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konstantinovci, mincovňa Siscia, 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konstantinovci, 1 ks rímska minca malý bronz Constantinus II. 317-340, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočia, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočia mincovňa Siscia, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočia, 1 ks bližšie neidentifikovateľná minca rímske cisárstvo, 1 ks rímska minca Konstantinovci 324-36, mincovňa Siscia, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočia, revers veža, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočia mincovňa Siscia, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočia, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočia mincovňa Siscia, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočia mincovňa Siscia, 1 ks rímska minca malý bronz 2. polovica 4. storočia, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočia, 1 ks rímska minca Antonianus vojenský cisári, 1 ks rímska

minca Valens 364-378, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, mincovňa Sirmium, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz Valentinianus 364-375, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca Valens 364-378, mincovňa Siscia, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci, 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci, 1 ks rímska minca malý bronz 337-350 Constans, 1 ks bližšie neidentifikovateľná minca rímske cisárstvo, bronz, 1 ks rímska minca malý bronz Constantinus II 317-340, 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci, 1 ks rímska minca malý bronz Constantin 306-337, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz Constantinus II. 317-340, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks bližšie neidentifikovateľná minca rímske cisárstvo, malý bronz, 1 ks rímska minca malý bronz Gratianus 375-383, 1 ks rímska minca antonianus Claudius Gothicus II. 268-270, 1 ks rímska minca malý bronz, 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci, 1 ks rímska minca malý bronz 337-350 Constans, 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie URBS ROMA, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie mincovňa Siscia, 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz Constantius II. 324-361, 1 ks rímska minca antonianus 3. storočie vojenský cisári, 1 ks rímska minca malý bronz Constantius II. 324-361, 1 ks rímska minca antonianus Galienus 253-268, 1 ks rímska minca malý bronz Valens 364-378, 1 ks rímska minca malý bronz Valens 364-378, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz, mincovňa Siscia, 1 ks rímska minca malý bronz Constantinus II. 317-340, 1 ks rímska minca antonianus Galienus 253-268, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci, 1 ks rímska minca malý bronz Valentinianus I. 364-375, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz Valentinianus I. 364-375, 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci, 1 ks bližšie neidentifikovateľná minca rímske cisárstvo, malý bronz, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz Constantinus II. 317-340, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci, 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci, 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, 1 ks rímska minca malý bronz 337-350 Constans, 1 ks rímska minca malý bronz 337-350 Constans, 1 ks rímska minca stredný bronz 3.- 4. storočie, 1 ks rímska minca veľký bronz 249-251 Trajan Decius, 1 ks medená minca poltura 1706 Kremnica, mincovňa KB, 1 ks medená minca poltura 1707 Kremnica, mincovňa KB, 1 ks medená minca poltura 1706, mincovňa CM, 1 ks medená minca poltura 1707, mincovňa CM, 1 ks medená minca poltura 1706, mincovňa, 1 ks medená minca poltura 1704 Kremnica, mincovňa KB, 1 ks medená minca poltura 1704, mincovňa, 1 ks medená minca poltura 1707, mincovňa CM, 1 ks trubkovita rímska spona s vysokým zachycovačom 2.-3. storočie, 1 ks rímska spona s vysokým zachycovačom 3. storočie, 1 ks rímska spona 2. storočie, 1 ks rímska spona 1. polovica 2. storočia, 1 ks kovanie z jazdeckého postroja rímska doba 2. - 3. storočie, 1 ks kovanie opaska - pracka rímska doba 2. storočie, 1 ks olovený zliatok nedatovateľný, 1 ks cínové kovanie knižné doba rímska, 1 ks kovová hlavička doba rímska, 1 ks mosadzné kovanie doba rímska, 1 ks zlomok kovovej hlavičky z ihlice, doba rímska, 1 ks zlomok bronzového náramku, doba bronzová, 1 ks bronzová trojboká hrot šípú (skýtska), staršia doba železná, 1 ks medailón novovek, 1 ks bronzový krížik, 16. - 17. storočie, 1 ks Enkolpion bronzový, stredovek novovek, 1 ks bronzový prsteň s gemou - intaglio, stredovek (kryštál ružec), 1 ks bronzový náramok doba bronzová, kultúra pilinská/gáva, 1 ks bronzový náramok so zašpicatenými koncami, doba bronzová, 1 ks bronzový náramok štvorcového prierezu, doba bronzová, 1 ks zlatý drôt stočený do tvaru okuliarovitej špirály, doba bronzová - železná, 1 ks zlatá drôtená špirála doba bronzová - železná, 1 ks dutá bronzová hlavička bradatého muža doba laténska uložená v koženej krabičke s kovovými gombíkmi v tvare X, ktoré vykazujú znaky typické pre archeologické nálezy z doby bronzovej, zo staršej doby železnej (doby halštatskej), z mladšej doby železnej (doby laténskej), z doby rímskej a novoveku o celkovej hodnote 33.252,- €.

Za to mu uložil podľa § 249 ods. 3 Tr. zákona, za použitia § 38 ods. 2 Tr. zákona pri neexistencii pohľadujúcich ani príťažujúcich okolností podľa § 36 a § 37 Tr. zákona, trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zákona v spojení s § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona výkon tohto trestu podmienične odložil s probačným dohľadom.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zákona určil skúšobnú dobu v trvaní 3 roky.

Podľa § 51 ods. 3 písm. a) Tr. zákona uložil zákaz účasti na verejných burzách starožitností v postavení predávajúceho počas plynutia skúšobnej doby.

Podľa § 83 ods. 1 písm. c) Tr. zákona zhabanie vecí:

- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 1. polovica 4. storočie Konštantinovci,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca Konštantinovci 324-361,
- 1 ks bližšie neidentifikovateľná minca rímske cisárstvo,
- 1 ks rímska minca malý bronz Konštantinovci 324-361, mincovňa Siscia,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 1. polovica 4. storočie URBS ROMA, mincovňa Siscia,
- 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci, mincovňa Siscia,
- 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci,
- 1 ks rímska minca malý bronz Constantinus II. 317-340,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie mincovňa Siscia,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks bližšie neidentifikovateľná minca rímske cisárstvo,
- 1 ks rímska minca Konštantinovci 324-36, mincovňa Siscia,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, revers veža,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie mincovňa Siscia,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie mincovňa Siscia,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie mincovňa Siscia,
- 1 ks rímska minca malý bronz 2. polovica 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca Antonianus vojenský cisári,
- 1 ks rímska minca Valens 364-378,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie, mincovňa Sirmium,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz Valentianus 364-375,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca Valens 364-378, mincovňa Siscia,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci,
- 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci,
- 1 ks rímska minca malý bronz 337-350 Constans,
- 1 ks bližšie neidentifikovateľná minca rímske cisárstvo, bronz,

- 1 ks rímska minca malý bronz Constantinus II 317-340,
- 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci,
- 1 ks rímska minca malý bronz Constantin 306-337,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz Constantinus II. 317-340,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks bližšie neidentifikovateľná minca rímske cisárstvo, malý bronz,
- 1 ks rímska minca malý bronz Gratianus 375-383,
- 1 ks rímska minca antonianus Claudius Gothicus II. 268-270,
- 1 ks rímska minca malý bronz,
- 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci,
- 1 ks rímska minca malý bronz 337-350 Constans,
- 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie URBS ROMA,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie mincovňa Siscia,
- 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz Constantius II. 324-361,
- 1 ks rímska minca antonianus 3. storočie vojenský cisári,
- 1 ks rímska minca malý bronz Constantius II. 324-361,
- 1 ks rímska minca antonianus Galienus 253-268,
- 1 ks rímska minca malý bronz Valens 364-378,
- 1 ks rímska minca malý bronz Valens 364-378,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz, mincovňa Siscia,
- 1 ks rímska minca malý bronz Constantinus II. 317-340,
- 1 ks rímska minca antonianus Galienus 253-268,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci,
- 1 ks rímska minca malý bronz Valentinianus I. 364-375,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz Valentinianus I. 364-375,
- 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci,
- 1 ks bližšie neidentifikovateľná minca rímske cisárstvo, malý bronz,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz Constantinus II. 317-340,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci,
- 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci,
- 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci,
- 1 ks rímska minca malý bronz 324-361 Konštantinovci,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 4. storočie,
- 1 ks rímska minca malý bronz 337-350 Constans,

- 1 ks rímska minca malý bronz 337-350 Constans,
- 1 ks rímska minca stredný bronz 3.- 4. storočie,
- 1 ks rímska minca veľký bronz 249-251 Trajan Decius,
- 1 ks medená minca poltura 1706 Kremnica, mincovňa KB,
- 1 ks medená minca poltura 1707 Kremnica, mincovňa KB,
- 1 ks medená minca poltura 1706, mincovňa CM,
- 1 ks medená minca poltura 1707, mincovňa CM,
- 1 ks medená minca poltura 1706, mincovňa,
- 1 ks medená minca poltura 1704 Kremnica, mincovňa KB,
- 1 ks medená minca poltura 1704, mincovňa,
- 1 ks medená minca poltura 1707, mincovňa CM,
- 1 ks trubkovita rímska spona s vysokým zachycovačom 2.-3. storočie,
- 1 ks rímska spona s vysokým zachycovačom 3. storočie,
- 1 ks rímska spona 2. storočie,
- 1 ks rímska spona 1. polovica 2. storočia,
- 1 ks kovanie z jazdeckého postroja rímska doba 2. - 3. storočie,
- 1 ks kovanie opaska - pracka rímska doba 2. storočie,
- 1 ks olovený zliatok nedatovateľný,
- 1 ks cínové kovanie knižné doba rímska,
- 1 ks kovová hlavička doba rímska,
- 1 ks mosadzné kovanie doba rímska,
- 1 ks zlomok kovovej hlavičky z ihlice, doba rímska,
- 1 ks zlomok bronzového náramku, doba bronzová,
- 1 ks bronzová trojboká hrot šípu (skýtska), staršia doba železná,
- 1 ks medailón novovek,
- 1 ks bronzový krížik, 16. - 17. storočie,
- 1 ks Enkolpion bronzový, stredovek novovek,
- 1 ks bronzový prsteň s gemou - intaglio, stredovek (kryštál ruženec),
- 1 ks bronzový náramok doba bronzová, kultúra pilinská/gáva,
- 1 ks bronzový náramok so zašpicatenými koncami, doba bronzová,
- 1 ks bronzový náramok štvorcového prierezu, doba bronzová,
- 1 ks zlatý drôt stočený do tvaru okuliarovitej špirály, doba bronzová - železná,
- 1 ks zlatá drôtená špirála doba bronzová - železná,
- 1 ks dutá bronzová hlavička bradatého muža doba laténska uložená v koženej krabičke s kovovými gombíkmi v tvare X.

Proti tomuto rozsudku, v zákonnej lehote, podal obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu písomné odvolanie, v ktorého následne predložených písomných dôvodoch namietal, že u neho nájdené predmety nie sú archeologické nálezy, pretože nie je známe, odkiaľ pochádzajú, on sám ich nenachádzal, nevedel odkiaľ pochádzajú a ani v trestnom konaní to nebolo zistené a neexistuje ani dôkaz, ktorý by preukazoval jeho znalosť o pôvode vecí. Obžalovaný poukazoval na to, že zistenie skutočnej hodnoty predmetov má význam pre správnu právnu kvalifikáciu skutku, že počas celého trestného konania namietal hodnotu týchto predmetov a navrhoval pribrať iného znalca spotrebnou kvalifikáciou, pretože posudok znalca považoval za účelový a v prípade, že existujú pochybnosti o skutočnej hodnote, mal by byť braný do úvahy variant pre neho ako obžalovaného priaznivejší. Podľa obžalovaného, v konaní bola neoprávnene zistená hodnota vecí, najmä vecí uvedenej pod číslom 137 - dutá hlavička muža z doby laténskej a mal za to, že metalografickú elektrónovú analýzu vykonal znalec N.. V. s prístrojom Niton XL3t svojvoľne a neodborným postupom, nad rámec svojej kompetencie, nemal oprávnenie stanoviť hodnotu tohto predmetu, pričom podľa odvolateľa sám v doplnku znaleckého posudku na strane číslo 5 uvádzal, že metalografickú elektrónovú analýzu môže vykonávať a vykonáva len N.. G.. E. na technickej univerzite Bergakademie vo Freiburgu. Použitý prístroj Niton XL3t GOLDD+XRF, ktorý použil N.. V. na zistenie a analýzu zastúpenia metalických prvkov v posudzovaných predmetoch sa podľa obžalovaného používa len pri predbežnom zaradení kovových predmetov pri archeologických výskumoch. Z doplnku znaleckého posudku tak podľa obžalovaného vyplynulo, že N.. V. nedokáže odborne zaradiť predmet číslo 137 dutú hlavičku bradatého muža, ani ju porovnať s ostatnými archeologickými nálezmi a tak skutočnosť, že doteraz v odbornej literatúre nevidujeme identicky alebo obdobný nález znamená, že v znaleckom posudku pri určení ceny znalec nepostupoval v súlade splatnými normami a bez dostatočného odôvodnenia ustanovil cenu nadsadenú.

Podľa názoru obžalovaného, po doplnení znaleckého posudku nebol odstránený rozpor pri určení zloženia kovu predmetu, ktorý bol v znaleckom posudku uvedený pod číslom 137. V podstate z týchto dôvodov obžalovaný navrhol zrušiť napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vec vrátiť na nové konanie a rozhodnutie.

Krajský súd na podklade takto podaného odvolania preskúmal v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku, a nezistiac chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

V posudzovanej trestnej veci bolo po doplnení dokazovania súdom prvého stupňa v zmysle uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4To/39/2017 zo dňa 07.06.2018, podľa názoru krajského súdu, pred súdom prvého stupňa vykonané dokazovanie v podstate v takom rozsahu, ako to bolo v zmysle ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. poriadku pre správne zistenie skutkového stavu, právnu kvalifikáciu zisteného skutku a pre rozhodnutie o treste nevyhnutné, a tak nebolo potrebné vykonávať ďalšie dôkazy. Zistené dôkazy hodnotil okresný súd postupom súladným s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. poriadku a logickým postupom dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. Všetky napadnuté výroky súdu prvého stupňa považoval odvolací súd za odôvodnené doposiaľ vykonaným dokazovaním, ktoré bolo vykonané zákonným spôsobom správnym procesným postupom a súd prvého stupňa z neho vychádzal, keď posudzoval zistené skutočnosti podľa príslušných ustanovení Trestného zákona. Preto na ne odvolací súd odkazuje, pričom považuje za potrebné vzhľadom na povahu odvolacích námietok dodať nasledovné.

Hoci obžalovaný v rámci svojej obhajoby uvádzal, že mu nebol známy pôvod vecí, že nevedel o žiadnych detektoristoch /osobách používajúcich na hľadanie kovových predmetov v teréne detektory kovov/, že nešlo o archeologické nálezy, ale o archeologické predmety a že išlo o jeho súkromnú zbierku, ktorú má už 30 rokov, a že mince kúpil na burzách po Slovensku a v zahraničí, vo svojej výpovedi zároveň tvrdil, že prevádzkuje spolu so svojou manželkou v Bardejove obchod so starožitnosťami, venuje sa tomu posledných 10 - 15 rokov, od malička vykonáva zberateľskú činnosť, aktívne zbiera mince všetkých druhov, chodí po burzách v rámci celej Európy, že v predmetnej veci ponúkal na predaj a predával okolo 2500 mincí, že sa jednalo o mince z obdobia rímskej ríše a z obdobia vlády Františka Rákociho v Uhorsku a vtedy mu boli účelovo zadržané aj predmety z doby bronzovej, zlaté špirály a bronzové náramky a iné šperky, no nešlo o zlaté predmety, ale o falzifikáty a konzultoval to s odborníkmi v Prahe a v Poľsku a vie, že predmety nemohli mať toľko karátov, ako to tvrdí obžaloba, pričom zaistená hlavička muža nebola vyhotovená z bronzu, ale je vyrobená z medi, čo potvrdil aj znalecký posudok a že celková hodnota predmetov, ktoré sú uvedené v obžalobe sa podľa jeho názoru pohybuje okolo 4,000,- eur, predmety, ktoré predával sú bežné dostupné na burzách a ponúkané v katalógoch, z trestnej činnosti je usvedčovaný ďalšími, vo veci vykonanými dôkazmi.

Svedkyňa G.. A. I. O. uviedla, že vtedy, keď spolu so svedkami G.. G. E. a G.. D. I. prišli k predajnému stánku obžalovaného, videla obžalovaného prvýkrát a hovoril im, že veci, ktoré ponúkal, sú od iných osôb, detektoristov, hoci nespomínal, že by sám hľadal takéto veci detektorom kovov. Keď prišla opätovne k obžalovanému spolu s policajtmí, ktorí to začali riešiť, obžalovaný začal kričať, potom odišli na políciu, kde sa spravil súpis všetkých zaistených vecí v prítomnosti obžalovaného. Svedok G.. G. E. dodal, že od roku 2013 pôsobí na pamiatkovom úrade, pričom z pohľadu jeho praxe, išlo o výnimočné veci, a to vzhľadom na ich množstvo a kvalitu. Popri tom svedok G.. D. I. uviedol, že na rímskych minciach bolo vidno, že neboli ošetrované, boli na nich znaky, že boli dlho v zemi, na pravekých šperkoch, náramkoch, špirálach videl, že na nich bola ušľachtilá patina, a teda podľa názoru tohto svedka ako archeológa museli dlhší len ležať v zemi. Obžalovaný nekonkretizoval osoby, od ktorých vykupoval dané veci, pričom pri minciach povedal, že pochádzajú od nejakých hľadačov, ktorí ich našli v Raslaviciach pri ihrisku, resp. že tí chodia hľadať tie predmety, no nehovoril sám o sebe, že by chodil hľadať. So svedkyňou I. O. odišli na políciu, kde bola spísaná zápisnica, pričom so svedkyňou urobili predbežný jednoduchý opis tých vecí, hlavne mincí, ktoré policajti zadržali. Svedkovia G.. A. I. O., G.. G. E. N. a G.. D. I. v podstate zhodne potvrdzovali, že im obžalovaný o veciach, ktoré ponúkal na predaj, povedal, že ich vykupuje od detektoristov a ďalej ich predáva, pričom im označil aj lokality, kde títo hľadači za pomoci detektorov zaistené veci našli /od Popradu po Stropkov, na Zemplíne, v Raslaviciach

niekde pri ihrisku, na Becherovskej Tistine, na poliach pri Poprade/. Všetci títo traja svedkovia sú zároveň archeológmi, nič nespochybňovalo ich hodnovernosť, odvolací súd nemal pochybnosti o ich hodnovernosti aj z toho dôvodu, že bezprostredne potom, čo v obžalovaným predávaných veciach rozpoznali archeologické nálezy, neváhali zabezpečiť prítomnosť polície a na zaistenie predmetných vecí, čím nielen ako profesionáli v odbore archeológia ale najmä ako občania, si riadne splnili svoju povinnosť a neboli nedôslední a ľahostajní.

Nemožno pritom prehliadnuť, že obžalovaný sa narodil dňa XX.XX.XXXX a sám v trestnom konaní pre tento skutok, ktorý mal spáchať 19.09.2014 uvádzal vo svojej výpovedi zo dňa 19.04.2016, že svedkyni G.. A. I. O. povedal, že je to jeho súkromná zbierka, ktorú má už 30 rokov a že mince kúpil na burzách po Slovensku a zo zahraničia, a že jej celú zbierku predá za 5.000,- eur. Obžalovaný pritom doposiaľ nepredložil žiaden doklad o tom, že by kúpil niektorú zo zaistených vecí, ktorá by bola získaná vykopaním či nálezom pred dňom 29.08.1958, ani doklad o tom, že by zdedil takú vec od osoby, ktorá by ju oprávnené vlastnila. Pritom podľa prílohy č. 4 odborného vyjadrenia Pamiatkového úradu SR, obžalovaný nepatrí medzi držiteľov osvedčenia o osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkového výskumu v odbore archeologický výskum, ktorých zoznam vedie Ministerstvo kultúry SR.

Treba povedať, že rozlišovanie medzi pojmami archeologický nález a archeologický predmet je právne bezvýznamné, a už v tomto smere je obhajoba obžalovaného jednoznačne účelová.

Od 01.04.2002 účinný zákon č. 49/2002 Z. z. zo dňa 19.12.2001 o ochrane pamiatkového fondu /ďalej len pamiatkový zákon/ v § 2 ods. 5 ustanovil, že archeologický nález je hnutelná vec, ktorá je dokladom o živote človeka a o jeho činnosti od najstarších dôb do roku 1918 a spravidla sa našla alebo nachádza sa v zemi, na jej povrchu alebo pod vodou. Archeologickým nálezom je tiež zbraň, munícia, strelivo, súčasť uniformy, vojenská výstroj alebo iný vojenský materiál, ktorý sa našiel v zemi, na jej povrchu alebo pod vodou a pochádza pred roku 1946. V ustanovení § 40 ods. 6 len potvrdil dovtedajší právny stav, keď výslovne ustanovil, že archeologický nález je vlastníctvom Slovenskej republiky.

Vo svojom predchádzajúcom uznesení odvolací súd podrobne poukázal na predpisy, ktoré na území Slovenskej republiky boli zásadné pre určenie právneho stavu archeologických nálezov vo vzťahu k ich zberateľstvu, ich držbe a nakladaniu s nimi. Vyplyva z nich, že archeologické nálezy vykopané či nájdené po 29.08.1958 nebolo možné nadobudnúť do vlastníctva iného právneho subjektu než štátu a len štát, či s jeho súhlasom iná osoba, mohli vytvárať zbierky takýchto archeologických nálezov.

Archeologický nález patrí teda do skupiny predmetov, ktoré spĺňajú podmienky stanovené zákonom a vzťahuje sa na ne určitý zákonom upravený osobitný režim týkajúci sa ich vyzdvihovania, držby, nakladania s nimi a pod. tak, aby bolo možné určiť, či je také konanie v súlade s právnymi predpismi, a teda oprávnené. Pri archeologickom nález je totiž vlastníkom štát, ktorý tieto pravidlá stanovil zákonom. Konanie v rozpore s týmito pravidlami zakladá príslušnú zodpovednosť zo strany toho, kto ich nerešpektuje, kto ich porušuje.

Zaistené predmety nepochybne spĺňajú definíciu archeologického nálezu podľa každého z právnych predpisov platných na území Slovenska od roku 2018.

Názor prezentovaný obžalovaným, že archeologický nález je archeologický predmet, kde je známe miesto, kde bol nájdený a že archeologický predmet je obchodný artikel, s ktorým sa môže obchodovať, o ktorom nie je známe, kde je miesto jeho nálezu, je účelový, bol podľa krajského súdu obžalovaným podávaný jednoznačne účelovo, bez ohľadu na skutočnosť, že archeologický nález je pojem definovaný v zákone, ako všeobecne záväznom právnom predpise, základnom predpise upravujúcom získavanie, držbu a nakladanie s archeologickými nálezmi. Skutočnosť, že neznalosť zákona je právne bez významu, je v tomto prípade posilnená skutočnosťou, že obžalovaný sa vlastného vyjadrenia dlhodobo venuje obchodovaniu s archeologickými nálezmi, prezentoval sa ako osoba, ktorá si uvedomovala, z akých historických období zaistené predmety pochádzajú, a tak nie je uveriteľné, že by v skutočnosti nepoznal rozdiel medzi predmetom ako všeobecným pojmom, a archeologickým nálezom ako právnym pojmom označujúcim na skupinu resp. konkrétnu, konkrétny predmet, ktorý má zákonom vyžadované vlastnosti, predmet, u ktorého je zákonom ustanovené, že jeho vlastníkom ja štát a že vytváranie nelegálnych zbierok takých nálezov, ich držba či neoprávnené nakladanie je protiprávnym konaním.

Z uvedeného, vzhľadom na právny režim vyplývajúci z právnej úpravy archeologických nálezov, vyplýva nepochybný záver, že obžalovaný prechovával každý z archeologických nálezov uvedený vo výroku napadnutého rozsudku protiprávne, resp. neoprávnene.

Predmetné archeologické nálezy, ako veci dôležité pre trestné konanie, boli zaistené v súlade s Trestným poriadkom a je zrejmé, že ich obžalovaný v predmetnom čase a mieste ponúkal na predaj, pričom pri čine bol prichytený. Odvolací súd nemal pochybnosti ani o správnosti určenej výšky škody.

V zmysle § 126 ods. 3 Tr. zákona, v prípade škody na pamiatkovo chránených veciach alebo veciach majúcich historickú, umeleckú alebo vedeckú hodnotu, ak nemožno určiť výšku škody alebo ujmy ani jedným zo spôsobov podľa § 126 ods. 1 a 2 alebo ak sú vážne pochybnosti o správnosti výšky škody alebo ujmy určenej tak, že by sa vychádzalo z ceny, za ktorú sa vec, ktorá bola predmetom útoku, v čase a v mieste činu obvykle predáva, ak výšku škody nemožno takto zistiť, vychádza sa z účelne vynaložených nákladov na obstaranie rovnakej alebo obdobnej veci alebo na uvedenie veci do predošlého stavu, pričom pri určení ujmy alebo výšky škody sa vychádza aj z hodnoty veci určenej zákonom alebo iným všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným na základe zákona, určí sa jej výška na podklade odborného vyjadrenia alebo potvrdenia právnickej osoby, ktorej pôsobnosť alebo predmet činnosti poskytuje záruku objektívnosti určenia škody alebo ujmy; inak sa výška škody určí na podklade znaleckého posudku.

Povaha zaistených vecí, absencia súbežných informácií, ktoré sa spolupodieľajú na historickej a vedeckej hodnote zaistených vecí, vylúčila možnosť určovania výšky škody postupom podľa § 126 ods. 1,2 Tr. zákona a bolo správne určiť ju znaleckým posudkom. Materiálové zloženie vecí bolo len jedným z kritérií. Podľa krajského súdu bolo dôležitým aj zaradenie zaistených vecí do jednotlivých historických období, lebo práve v tomto smere došlo k porušeniu chráneného záujmu zachovať historické dedičstvo a spoľahlivé poznanie histórie na území Slovenskej republiky.

Veci zaistené u obžalovaného dňa 19.09.2014 boli na podklade uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru Prešov ČVS: ORP-1268/2-VYS-PO-2014 zo dňa 09.06.2016 uložené do úschovy Okresného súdu Prešov. Podľa odborného vyjadrenia Pamiatkového úradu Slovenskej republiky, Bratislava a jeho príloh, vrátane fotodokumentácie, zaistené predmety od čísla 1 po číslo 137 boli archeologickými nálezmi, zodpovedajúcimi ustanoveniu § 2 ods. 5 Pamiatkového zákona a boli aj vecami pamiatkovej hodnoty podľa § 40 ods. 1 Pamiatkového zákona, pričom sa medzi nimi nachádzali aj unikátne predmety. Stali sa pritom predmetom nielen odborného vyjadrenia Pamiatkového úradu SR, ale aj znaleckého posudku znalca v odbore Kultúra 22 00 00, odvetvie Archeológia 22 10 00 D.. B. V., V., znalca, ktorého znalecká špecializácia zodpovedá potrebám predmetného trestného konania, pretože predstavuje znalectvo archeologických nálezov - pravek, starovek a stredovek / kovové predmety, výzbroj, keramika, textil, kostené predmety, šperky/. Okresný súd správne poukázal na konkrétne informácie nespochybňujúce kvalifikáciu menovaného znalca na podanie relevantného znaleckého posudku v predmetnej trestnej veci, na prílohy č. 2, vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 228/2018 Z. z. znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, obsahom odvetvia archeológia (č. 22 01 00), obsahom odvetvia je stanovenie spoločenskej hodnoty archeologických nálezov, ktoré sú dokladom o živote človeka a o jeho činnosti od najstarších dôb do roku 1918 a spravidla sa našli alebo nachádzajú v zemi, na jej povrchu, v hmote stavby alebo pod vodou (kovové predmety, výzbroj, keramika, textil, kostené predmety, šperky, kamenné predmety). Obsahom znaleckej činnosti tohto odvetvia je aj odhad spoločenskej hodnoty a výšky škody spôsobenej nelegálnou činnosťou na archeologických náleziskách, ktoré sú nehnuteľnými vecami na topograficky vymedzenom území s odkrytými alebo neodkrytými archeologickými nálezmi v pôvodných nálezových súvislostiach. To uvedeného znalca, aj podľa názoru odvolacieho súdu, oprávňuje k voľbe, akú metódu zvolí na odhad spoločenskej hodnoty archeologických nálezov resp. škody spôsobenou nelegálnou činnosťou na archeologických náleziskách.

Znalec D.. B. V., V., súdny znalec z odboru kultúra, odvetvie archeológia vo veci vypracoval znalecký posudok č. 1/2015 a jeho doplnok po tom, čo mu boli predložené na spracovanie vyšetrovateľom zaistené veci, pričom jednu z nich vylúčil pretože nespĺňala kritériá archeologického nálezu, pričom poukazoval aj na to, že v praxi sa používa označenie predmet ako synonymum k označeniu archeologický nález, pričom archeológ nerozlišuje medzi archeologickým predmetom a archeologickým

nálezom a žiadna jednotná písomná metodika ako znalec má postupovať pri ohodnocovaní jednotlivých archeologických nálezov neexistuje.

Skutočnosť, že menovaný znalec z odvetvia archeológie nebol zároveň aj znalcom v odbore spektrálna analýza kovov nebola podstatná, pretože jednak znalec využil tento prístroj v rámci Archeologického ústavu SAV ako odborného pracoviska, a jednak, že túto metódu používa pri svojej znaleckej činnosti v rámci odboru archeológia a opakovane už pri svojej znaleckej činnosti ako súdny znalec v odbore archeológia použil výsledky spektrálnej analýzy. Prístroj na spektrálnu analýzu /Niton™ XL3t GOLDD+ XRF Analyzer sa využíva nielen v archeológii pri stanovení zastúpenia prvkov/napr. pri odlíšení nálezov vyhotovených z medi alebo bronzu, ale aj pri stanovení použitia konzervačných postupov pri kovových nálezoch/, prípadne pri iných analýzách a v súčasnosti sa také prístroje používajú aj pri realizácii archeologických výskumov. Metódou spektrálnej analýzy primárne určoval z čoho sú dané predmety zložené, resp. čo obsahujú aby vedel posúdiť z akej lokality najpravdepodobnejšie pochádzajú. Tento prístroj v ich archeologickom ústave obsluhujú na to určení laboratórni pracovníci. Prítom skutočnosť nezodpovedá, že by uviedol, že by len N.. G.. E. bol oprávnený elektrónovú analýzu vykonávať. Ani k použitiu ďalších metód, na základe ktorých dospel k ohodnoteniu jednotlivých položiek zaistených archeologických nálezov nemal odvolací súd námietky.

Ide pritom o znalca, ktorý nielenže má uzavreté a trvajúce poistenie zodpovednosti za škodu, ale predovšetkým jeho zamestnávateľom je Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied, ktorý vykonáva vedecko-výskumnú činnosť vo vednom odbore archeológia a príbuzných vedných disciplínach, pričom uvedený znalec v znaleckom posudku a jeho doplnku dostatočne popísal pri znaleckom skúmaní zaistených nálezov a ich ohodnotení metódy, ktorých hodnotnosť nebola spochybnená odborným, kvalifikovaným spôsobom ani konkurenčným odborným vyjadrením ani konkurenčným znaleckým posudkom. Námietky obžalovaného mali tak len laickú úroveň a neboli podložené žiadnym konkrétnym odborným argumentom, ktorý by bol na úrovni podaného znaleckého posudku. Pri aplikácii metód zisťovania materiálového zloženia skúmaných predmetov znalec využil vyššie uvedený prístroj, ktorý v rámci vedeckého výskumu archeologických nálezov používa vyššie uvedený ústav a ktorý je obsluhovaný príslušnými laboratórnymi pracovníkmi. Kvalifikácia týchto osôb nebola v trestnom konaní nijako odborne spochybňovaná. Rovnako nemal odvolací súd dôvod pochybovať o hodnotnosti znaleckých záverov uvedeného znalca, ktorý sa dostatočne jasne a konkrétne vyjadril aj k výhradám, ktoré odvolací súd uviedol vo svojom predchádzajúcom uznesení. Znalec pomenoval, ktoré aukčné katalógy, ktorej organizácie pri ohodnocovaní zaistených mincí použil. Pri ohodnotení archeologických nálezov mimo mincí vychádzal z cien, ktoré sa používajú pri ohodnocovaní na účely poistenia takýchto predmetov. Podľa znalca, prakticky všetky mince vykazovali, že neboli podrobené základnému očisteniu a viaceré z nich niesli stopy po uložení v hline, pričom poukázal na to, že výskyt stúp zeminy nemal vplyv na stanovenie, že ide o archeologický nález.

K námietkam obžalovaného týkajúcim sa zaisteného predmetu pod číslom 137 ako dutá hlavička bradatého muža z doby laténskej, znalec presne určil spektrálnou analýzou materiálové zloženie kovov tak, že obsahovalo 58,46 % medi a 24,8 % zinku, čo treba považovať za stav, kedy hlavnú časť tvorí meď a vedľajšiu iný kov, čo vo svojej podstate sa označuje pojmom bronz. Okresný súd teda správne pomenoval materiálové zloženie tohto archeologického nálezu. Možno dodať, že len v prípade, ak by bol hlavným kovom zinok a vedľajším meď, len vtedy by išlo o mosadz. Námietky obžalovaného boli preto vzhľadom na jeho neopodstatnené tvrdenie, že nejde o bronz, odvolacím súdom považované za bezpredmetné. Namietaná položka číslo 137 bola znalcom ohodnotená sumou 12.200,- eur, keď popri presného stanovenia pomeru medi ako prevažujúceho pomerového množstva a zinku ako vedľajšiemu prvku, za podstatnú považoval jej jedinečnosť z doby, do ktorej patril jej vznik a absenciu analógie s inými, už známymi nálezmi. Odvolací súd nemal čo takému postupu vytknúť. Znalec tiež poukázal na to, že zloženie tohto archeologického nálezu nasvedčuje, že tento nález pochádzala z obdobia antiky. Ide o nález, u ktorého nebola zistená analógia s inými obdobnými nálezmi. Odvolací súd sa stotožnil s názorom znalca, že medzi archeologické nálezy patria aj artefakty, ktoré svoju analógiu nemajú, no vykazujú všetky znaky vyhotovenia v dobe praveku, rannej doby dejinnej alebo stredoveku. Znalec pri ohodnotení uvedenej položky poukázal na jej jedinečnosť dodajúc, že skutočnosť, že doteraz v odbornej literatúre nie je evidovaný identický alebo obdobný nález neznamená, že nejde o archeologický nález, pričom stanovenie hodnoty predmetu zohľadnil práve jeho ojedinelosť.

Pri predmetoch uvedených pod číslami 135 a 136 pritom znalec preukázal spôsobilosť objektívne a komplexne pristúpiť k plneniu si svojej znaleckej úlohy uloženej mu v rámci jeho pribratia do konania aj tým, keď použil odkaz na prácu urobenú práve N.. E. z Nemecka, pri ktorej menovaný pri svojej práci použil metalografickú elektrónovú analýzu eneolitického drôteného zlatého nákrčníka z jaskyne v Letanovciach, ktorá ukázala vysoký obsah striebra 22,74 % a prítomnosť cínu 0,1394 %. Znalec potom dodal, že nálezy na archeologickom nálezisku obci Pata, okr. Galanta a na Východnom Slovensku korešpondovali s jeho analýzou zlatých predmetov pod číslami 135 a 136. Popri tomto zistení znalec pomenoval lokality na území Slovenskej republiky, kde došlo k nálezom rímskych mincí, pričom pri náramkoch našiel analógiu v nálezoch bronzových predmetov zo Žalobína, ktoré časovo patria ku gávskej kultúre, pri ozdobách vyhotovených zo zlata poukázal na nálezy v Nižnej Myšli a uviedol že obdobné nálezy zo staršej doby bronzovej sa objavili na nálezisku v Trzinici.

Znaleckým posudkom znalec teda ohodnotil zaistené archeologické nálezy aj z hľadiska nálezných informácií, starobylosti, zachovalosti a významu zaistených ohodnocovaných vecí pre archeologickú vedu a významu týchto vecí pre poznanie kultúrneho dedičstva a označil zdroje, z ktorých vychádzal pri určovaní hodnoty zaistených vecí na základe ich poistnej hodnoty, pričom popísal ním použité metódy ohodnocovania zaistených vecí, a tak krajský súd nemal dôvod pochybovať o odôvodnenom určení výšky spôsobenej škody sumou 33.252,- eur. Takto určenú výšku spôsobenej škody tak odvolací súd považoval za hodnoverný skutkový základ pre posúdenie výšky škody ako okolnosti, ktorá je zákonným znakom skutkovej podstaty trestného činu uvedeného § 249 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zákona.

Objektom trestného činu „Poškodzovanie a znehodnocovanie archeologického dedičstva“ podľa § 249 Tr. zákona je kultúrne dedičstvo národa. Trestná zodpovednosť sa vzťahuje na všetkých, ktorí konajú spôsobom uvedeným v § 249 Tr. zákona bez ohľadu, či archeologické nálezy vyhládávajú na súkromnom alebo verejnom pozemku alebo ich inak získavajú.

Týmto ustanovením sa postihuje aj nelegálne zberateľstvo archeologických nálezov získaných z neprebádaných archeologických lokalít Slovenska.

Absencia podrobnej výskumnej dokumentácie nálezových situácií výrazným spôsobom obmedzuje ich vedecké vyhodnotenie. Bez získania archeologických nálezov iným ako pamiatkovým ústavom stanovenými metódami archeologického výskumu, nie je umožnené komplexné vyhodnotenie nálezu a skôr dochádza k nenahraditeľnej škode na archeologickom kultúrnom dedičstve.

Osoba, ktorá neoprávnene v zmysle uvedeného archeologický nález drží po akúkoľvek dobu, a teda ju neoprávnene prechováva, dopúšťa sa konania, ktoré je podľa Trestného zákona trestné, a preto aj vytváranie nelegálnych zbierok archeologických nálezov je trestné. Nie je teda v súlade so zákonom bez ohlásenia príslušným orgánom držať, resp. prechovávať archeologický nález nájdený mimo povoleného archeologického výskumu a nakupovať také archeologické nálezy na burzách, je potom za takých okolností neoprávneným prechovávaním archeologického nálezu.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obžalovaný vedel, že ide o archeologické nálezy, vedel, že ide o predmety nelegálne vyzdvihnuté detektoristami, osobami, ktoré s pomocou detektorov kovov neoprávnene vyhládávajú, vykopávajú alebo z miesta nálezu vyzdvihli, premiestnili alebo prechovávali archeologický nález. Vedel, že ide o predmety vyzdvihnuté mimo archeologický výskum, keď svedkom uvádzal lokality, odkiaľ takýmto spôsobom podľa jeho informácií pochádzali. Bez ohľadu na výlučné vlastníctvo štátu, bez ohľadu na potrebu zachytenia informácií o miestach nálezu pre vedecké a kultúrne, spoločenské účely, tieto archeologické nálezy prechovával a ponúkajúc ich na predaj takto prispieval na strate akýchkoľvek nálezových informácií. Obžalovaný konal priamym úmyslom a so ziskuchtivého motívu. Zistená výška spôsobenej škody v rámci ustanovenia § 125 ods. 1 Tr. zákona spadá pod rozsah právne kvalifikovaný ako škoda značná /suma ktorá je najmenej 26.600,- eur a zároveň nedosahuje sumu 133.000,- eur/. Nakoľko tak objektívna, ako aj subjektívna stránka žalovaného trestného činu bola jednoznačne preukázaná, krajský súd uzatvára, že okresný súd správne právne kvalifikoval predmetný skutok ako zločin poškodzovania a znehodnocovania archeologického dedičstva podľa § 249 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zákona.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, ktoré skutočnosti vzal súd prvého stupňa do úvahy pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu. Plynie z neho, že prihliadal najmä na to, aby bol trest vyvážený,

aby zabezpečil náležitú ochranu spoločnosti a prevýchovu páchatela, pričom súčasne iných odradil od páchania trestných činov a vyjadril morálne odsúdenie páchatela, aby vyjadroval morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou a sledujúc účel trestu pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadal najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy a nezistiac žiadnu priťažujúcu a ani poľahčujúcu okolnosť vychádzal z toho, že na obžalovaného sa hľadí akoby doposiaľ nebol odsúdený, z miesta bydliska nebol bližšie hodnotený a v období rokov 2012 až 2015 spáchal šesť menej závažných priestupkov ako účastník cestnej premávky.

Podľa odpisu registra trestov má obžalovaný päť záznamov, z ktorých možno prihliadať na tri odsúdenia, pričom práve v súvislosti s nimi už trikrát vykonával uložený trest odňatia slobody, z toho dvakrát bol podmienene prepustený na slobodu. Dňa 17.01.2002, vykonal uložený trest odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov v II. nápravnovýchovnej skupine v súvislosti s odsúdením za trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 1 Tr. zákona /Trestný zákon v znení platnom a účinnom do 31.12.2005/ a neoprávnené používanie cudzieho motorového vozidla podľa § 246 ods. 1, 2 Tr. zákona /Trestný zákon v znení platnom a účinnom do 31.12.2005/. Treba však poukázať najmä na odsúdenie rozsudkom Krajského súdu v Košiciach 2T35/1994 zo dňa 04.04.1995, ktorým bol uznaný vinným aj za trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 1 písm. b), ods. 4 Tr. zákona a bol mu uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov so zaradením do II. nápravnovýchovnej skupiny, pričom po podmienene prepustení na slobodu sa v skúšobnej dobe neosvedčil, bol nariadený výkon zvyšku trestu odňatia slobody, z ktorého bol znova podmienene prepustený na skúšobnú dobu, v ktorej sa osvedčil, a tak uvedený trest vykonal dňa 10.12.2002. Išlo pritom o odsúdenie za krádeže 16 rokokových ikon, 4 fragmentov rokajovej výzdoby, 1 rokokového doskového maľovaného kríža s lúčovitým cimbusom, 2 kusov sôch anjelov, 4 kusov sôch svätíc zo 14. storočia, všetko z kostolov, do ktorých sa vlámal s ďalšou osobou.

S východiskami i uvedenými závermi, vzhľadom na absenciu odvolania podaného prokurátorom, ktorá bránila sprísneniu trestu, bolo namieste sa stotožniť, aj keď treba dodať, že pokiaľ bol obžalovanému ukladaný trest odňatia slobody na samej spodnej hranici trestnej sadzby uvedenej v § 249 ods. 3 Tr. zákona s odkladom na skúšobnú dobu 3 roky s probačným dohľadom, bol tento trest skôr mierny, a to vzhľadom na rozsah dotknutého záujmu spojeného s početnosťou a povahou zaistených archeologických nálezov a v neposlednom rade vlastne aj s tým, že obžalovaný bol už v minulosti v súvislosti s protiprávnym nakladaním s predmetmi kultúrneho či historického významu uznaný vinným, keď takéto predmety odcudzil.

Okresným súdom uložený trest postihuje aj možnosť obžalovaného zúčastňovať sa verejný búrz starožitností v postavení predávajúceho počas plynutia skúšobnej doby a tým pôsobí odradzujúco aj na iné osoby od páchania trestných činov. Takto uložený trest ešte spĺňa podmienku primeranosti a možno očakávať, že zabezpečí ochranu spoločnosti pred ďalším páchaním trestnej činnosti zo strany obžalovaného tým, že obžalovaný si bude uvedomovať hrozbu obmedzenia svojej osobnej slobody výkonom trestu odňatia slobody v prípade nevedenia riadneho života či nedodržania uloženého zákazu a jednak, že vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život. Trest vyjadruje morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou. Javí sa pritom potrebným dodať, že v rámci povinnosti viesť riadny život sa obžalovaný musí vyvarovať páchania nielen trestných činov, ale aj priestupkov, pričom odvolací súd považuje za samozrejmé, že protiprávneho konania sa obžalovaný nesmie dopúšťať najmä na úseku ochrany archeologického dedičstva.

Nakoľko okresný súd správne a odôvodnene uložil ochranné opatrenie, zhabanie vecí a odvolací súd nezistil žiadne dôvody pre to, aby odvolaniu obžalovaného čo i len sčasti vyhovel, podané odvolanie ako nedôvodné zamietol.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.